

ORZECZNICTWO

EKSPORTERZY NIE POWINNI ODPOWIADAĆ ZA OSZUSTWA DOKONANE PRZEZ ODBIORCÓW

Firmy eksportujące towary, szczególnie za wschodnią granicę, często spotykały się z sytuacją, gdy po transakcji nabywca zaprzeczał, że kupił towar. W takich przypadkach polskie urzędy i sądy nakazywały zapłatę VAT według stawki krajowej. Od dziś wiadomo, że taka praktyka była błędna.

Zakwestionował ją Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z 17 października 2019 r. w sprawie Unitel (C-653/18). W tej sprawie podatnik był reprezentowany przez Andrzeja Nikończyka, partnera w kancelarii KNDP.

To bardzo ważne orzeczenie dla wszystkich polskich eksporterów. Dotychczasowa praktyka wskazywała bowiem, że ponoszą oni odpowiedzialność za ewentualne oszustwa i nieprawidłowości występujące po stronie swoich kontrahentów. Jeśli zatem polskie organy podatkowe wysłały do zagranicznego odbiorcy pytanie (za pośrednictwem tamtejszych władz podatkowych), czy potwierdza zakup i on zaprzeczył, to problemy miała polska firma. Wydawana była decyzja. Stwierdzano w niej, że eksporter zamiast zerowej stawki ma zapłacić stawkę krajową, czyli zwykle 23 proc. Bez znaczenia było to, że polski eksporter nie miał żadnego wpływu na zaistniałą sytuację. Mogła ona wynikać z różnych przyczyn, np. odbiorca chciał uniknąć embargo nałożonego na niektóre towary albo dopuszczał się oszustwa w celu uniknięcia lokalnych obciążeń (podatków, cła).

Dotychczas eksporterzy odpowiadali zatem na zasadzie ryzyka (często o tym nie wiedząc). W wyniku sprawy prowadzonej przez kancelarię KNDP to się zmienia. Trybunał wskazał, że jeśli wywożone towary są nabywane poza UE przez podmiot, który nie jest wykazany na fakturze i który nie został ustalony, to eksporter zachowuje prawo do zerowej stawki VAT. Wystarczy wykazanie, że doszło do dostawy towarów i ich wywiezienia poza UE. Trybunał również jednoznacznie stwierdził, że na prawo do stosowania zerowej stawki VAT nie mają żadnego wpływu ewentualne oszustwa podatkowe w krajach nienależących do UE.

Firmy, które w przeszłości przegrały tego typu spory mogą wznowić postępowania powołując się na opisywany wyrok. Trzeba się jednak spieszyć, bo jest na to miesiąc od jego publikacji.

W razie Państwa pytań prosimy o kontakt z:

Andrzej Nikończyk
partner, doradca podatkowy
e-mail: andrzej.nikonczyk@kndp.pl
tel. + 22 826 00 62

Tomasz Siennicki
partner, doradca podatkowy
e-mail: tomasz.siennicki@kndp.pl
tel. +22 826 00 62

lub Państwa doradcą ze strony naszej kancelarii

KNDP Kolibski, Nikończyk, Dec & Partnerzy

ul. Miodowa 1, 00-080 Warszawa, tel.: +48 22 826 00 62; www.kndp.pl